

І.М. ЛЕСЬКІВ, завідувач Висоцької дільниці ветмедичини Монастириського району Тернопільської області

БУДНІ ВЕТЕРИНАРНОГО ЛІКАРЯ

У професійній діяльності практикуючого лікаря ветеринарної медицини часто трапляються випадки й життєві ситуації, яких не зустрінеш у підручниках і які вимагають прийняття неординарних і термінових рішень. Ветеринарна наука в останні роки пішла далеко вперед. Запроваджено багато нових методів і засобів у лікуванні тварин. Проте набутий досвід і практика часто стають у пригоді спеціалістам.

Лікування травматичних захворювань внутрішніх органів великої рогатої худоби потребує, зокрема, й застосування магнітних зондів для видалення з сітки феромагнітних чужорідних тіл. У 70-ті роки минулого століття для таких цілей використовували магнітний зонд С.Г. Меликсетяна. При травматичному ретикуліті зондування тривало 20–24 год.

Якось на дільницю приїхав власник корови й попросив допомогти витягнути зонд. Прибувши на місце, я побачив ветеринарного лікаря місцевого колгоспу в забрудненому кров'ю халаті та з ранами від укусів на руках.

Ветеринар розповів, що неодноразово вставляв зонд, проте цього разу його чомусь неможливо витягнути. Під час обстеження виявилось, що від різкого ривка й натягування гумової трубки голівка магнітного зонда вклинилась у носові ходи. Щоб її витягнути, лікар поставив клиноподібний зівник і намагався через глотку вхопити голівку рукою. Зівник потрібно було фіксувати іншою рукою, та через жувальні рухи тварини він постійно випадав, і тоді корова кусала лікареві руку, яка саме тоді була в ротовій порожнині.

На той час я вже користувався зівником власної конструкції, який застосовую й досі. Він простий у виготовленні й зручний у користуванні. Щоб його зробити, слід із дроту діаметром 8–10 мм зігнути кільце, діаметр якого має становити 13 см. До нього потрібно прив'язати дві тасьми з петлями завдовжки 40 см, які-

ми кільце фіксують за роги тварини. Зівник вставляють між верхньою та нижньою щелепами, й він не потребує додаткової фіксації, бо тварина не може його викинути. Ввівши руку через кільце, можна робити будь-які маніпуляції як у ротовій порожнині, так і в глотці.

Поставивши зівник, я ввів руку в глотку тварини. Голівка магнітного зонда ледь-ледь прощупувалась, але захопити пальцями її не вдалося. Тоді я взяв капроновий стержень від ротосичужного зонда, трішки підточив його кінець, змазав олією й почав повільно вводити у носовий прохід. Відчувши опір, я обережно проштовхнув голівку зонда в глотку. Відтак другу руку ввів у ротову порожнину й витягнув магнітний зонд.

При зондуванні тварин універсальним магнітним зондом (УМЗ) інколи трапляється розрив ланцюжка та від'єднання голівки кришечки магніту.

Одного разу новий магнітний зонд вперше ставили корові нашого іздового. Витягнувши пристрій через відведені на процедуру 30 хв, виявили, що його голівка залишилась у шлунку тварини. Довелося робити руменотомію. Прооперувавши тварину й витягнувши через розріз у черевній стінці голівку магнітного зонда разом

з різними металевими предметами, рану зашили й корову поставили на гоłodну дієту.

Та коли господарів не було вдома, на вихідні приїхав їхній син. Побачивши, що корова голодна, він дав їй багато свіжої трави. Наступного дня в корови виявилися сильна тимпанія, повна атонація передшлунків і відсутність апетиту. Температура тіла становила 40 °С, спостерігалася тахікардія – 106 уд./хв.

Довелося повторно робити лапаротомію. Видаляючи вміст рубця, виявили, що в ньому, крім трави, є ще й поліетиленові шнурки, які за жодних умов не могли б перетравитися. Надалі тварину лікували комплексно. В порожнину рубця ввели 50,0 сульфіну, повторно наклали шви, призначили антибактеріальні й серцеві препарати, внутрішньовенно – 40 % розчин глюкози й аскорбінову кислоту. Наступного дня в корови з'явився апетит, температура тіла знизилась до 39,2 °С, пульс становив 76 уд./хв. Третього дня її почали згодовувати невеликими порціями сіно, а на 9-й день з рани зняли шви. Ускладнень у тварини не відзначали, й вона повністю одужала.

Тепер при застосуванні магнітного зонда я для надійності додатково фіксую його голівку міцною шовковою ниткою, пронизуючи її між сегментами ланцюжка. ☺

